

בלק חי"ח שיחה ב'

גדר המשיח שצריך להאמין בו הוא שמשיח יפעול שלימות התורה ומצות. ובזה כמה פרטים: (א) משיח עצמו – "אראנו" ו"אשרנו". (ב) פעולתו ומלכותו על בני ישראל – "דרך כוכב ביעקב וקם שבט מישראל". (ג) פעולתו ומלכותו על אומות העולם – "ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת". ולאחרי זה ענין נעלה יותר "והיתה אדום ירשה".

צריך להבין מדוע מביא הרמב"ם בהלכות מלכים, בספרו הלכות הלכות, את הפרטים "אראנו גו' זה דוד אשרנו גו' זה מלך המשיח", ואינו מסתפק בכללות הענין ש"שם ניבא בשני המשיחים"? ועוד כמה וכמה שאלות בהלכות אלו.

והביאור בכל זה: הלכות המלך מביא הרמב"ם בסוף ספרו דוקא (אף שהמצוה הראשונה בכניסתם לארץ הוא למנות מלך) כדי לרמז שהמלך הוא שלימות התורה ומצות, דעל ידו שייך קיום כל התורה כולה. ובפועל היה זה על ידי דוד (שהיה הראשון שהכין את בנין בית המקדש כו') ויהיה בעתיד על ידי מלך המשיח.

וזהו ההלכה שבענין זה, והוא שגדר המשיח שצריך להאמין בו הוא שמשיח יפעול שלימות התורה ומצות. וזהו שהרמב"ם מביא "אף בערי מקלט כו'" בהלכה בפני עצמה, שזהו הוספה על הנאמר לפני כן, שלא רק שמצינו שמשיח יפעול שלימות בתורה ומצות אלא עוד זאת שהתורה אומרת שתהיה הוספה במצות גופא.

והנה, הפרטים שמביא הרמב"ם ש"ניבא בשני המשיחים" הם ראייה לא רק לכללות הדבר אלא גם לפרטים שבהלכה ד'. והוא, שישנם ג' עינים: (א) משיח עצמו – "אראנו" ו"אשרנו". (ב) פעולתו ומלכותו על בני ישראל – "דרך כוכב ביעקב וקם שבט מישראל". (ג) פעולתו ומלכותו על אומות העולם – "ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת".

ולאחרי זה ישנו ענין נעלה יותר "והיתה אדום ירשה", דמלחמה הוא היפך מרצון הנכבש משא"כ ירושה. שזהו על דרך המעלה ד"ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד" על הנאמר לפני כן "וילחם מלחמות ה'".